

**Gminny Program
Przeciwdziałania Narkomanii
na terenie Gminy Prószków
na lata 2018-2022**

Wprowadzenie

Spośród problemów społecznych te związane z alkoholizmem, narkomanią, środkami psychoaktywnymi i przemocą są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Nadużywanie alkoholu i zażywanie narkotyków powoduje wiele szkód takich jak, wypadki, zakłócanie bezpieczeństwa, przemoc w rodzinach, bezrobocie i ubóstwo.

Profilaktyka związana z substancjami psychoaktywnymi należy do zadań własnych gminy. Zadanie to jest realizowane poprzez program przeciwdziałania narkomanii. Realizacja programu powinna przyczynić się do ograniczenia dostępności i spożycia napojów alkoholowych, zażywania substancji psychoaktywnych, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałaniu oraz usuwaniu następstw zażywania narkotyków. Zarówno alkoholizm jak narkomania są chorobami które rozwijają się niepostrzeżenie. Nadużywanie substancji psychoaktywnych ma szczególne znaczenie z powodu istotnego wpływu na zdrowie człowieka. Konsekwencje nadużywania tych substancji niosą negatywne skutki nie tylko dla jednostek ale dla całego społeczeństwa. Samorządy lokalne otrzymały stosowne kompetencje do realizacji działań w zakresie profilaktyki. Gmina ma za zadanie podejmowanie działań minimalizujących i zapobiegających.

Podstawą prawną do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawa precyzuje zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii, które należą do zadań własnych gminy i łączą się z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Aktem prawnym na podstawie, którego prowadzi się realizację zadań na szczeblu lokalnym jest gminny program przeciwdziałania narkomanii opracowany zgodnie z treścią ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2017 poz. 783) oraz założeniami Narodowego Programu Zdrowia.

Program przeciwdziałania narkomanii określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadanie te obejmują w szczególności:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadanie z w/w zakresu realizowane są w szczególności przez; działalność edukacyjną, wychowawczą, informacyjną i zapobiegawczą a także ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych .

Podstawowymi celami programu są;

- ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie uzależnieniom poprzez redukcję dostępności do substancji narkotycznych zwłaszcza przez profilaktykę w środowisku lokalnym,
- wspieranie psychospołeczne osób uzależnionych i ich rodzin,
- wzmocnianie postaw społecznych związanych z ograniczeniem substancji psychoaktywnych,
- współpraca z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii,

- organizowanie alternatywnych miejsc i form spędzania czasu wolnego,
- promocja zdrowego stylu życia.

Realizatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Podmioty uczestniczące w realizacji Gminnego programu

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkoły, przedszkola
- Gminny zespół do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Policja
- Zakłady Opieki Zdrowotnej
- Gminny Punkt konsultacyjny
- świetlice wiejskie
- organizacje pozarządowe

Współpraca z w/w podmiotami polega zależnie od ich właściwości przede wszystkim na:

- wymianie informacji w zakresie występowania zjawiska narkomanii
- podejmowaniu wspólnych działań edukacyjnych
- upowszechnianiu materiałów edukacyjnych dotyczących zagrożeń

Realizacja zadań o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

- zwrot kosztów przejazdu dla osób uzależnionych od narkotyków do ośrodków leczenia uzależnień,

-wspieranie i rozwijanie Gminnego Punktu Konsultacyjnego celem szerokiej dostępności do profesjonalnej pomocy psychologicznej.

2. udzielanie rodzinom w których występuje problem narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej :

- rozpowszechnianie wiedzy (ulotki, plakaty, broszury) o procedurze administracyjno prawnej kierowania osób uzależnionych na leczenie,

- organizowanie pomocy psychologicznej, terapeutycznej dla członków rodzin, w których występuje problem uzależnienia poprzez nawiązanie współpracy psychologiem, terapeutą,

- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym,

- organizowanie lub finansowanie zajęć dla rodziców mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych.

3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież min. poprzez dofinansowanie działań klubów sportowych, imprez sportowo-rekreacyjnych, sportowych zajęć pozalekcyjnych,

- dofinansowanie prelekcji, spotkań, warsztatów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią

- dofinansowanie spektakli o tematyce przeciwdziałania narkomanii

- dofinansowanie szkoleń, kursów z zakresu tematyki narkomanii dla kadry pedagogicznej oraz przedstawicieli innych podmiotów uczestniczących w realizacji programu przeciwdziałania narkomanii w Gminie Prószków

- dofinansowanie różnych form czynnego wypoczynku (wycieczki, rajdy, festyny),

- upowszechnianie materiałów (książki, ulotki, filmy itp.) związanych z problematyką narkotykową,
- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w szkołach z terenu Gminy,
- dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach wiejskich,
- kontynuowanie programów edukacyjnych w zakresie problemów z narkotykami.

4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:

- wspieranie działalności stowarzyszeń przeciwdziałających narkomanii na terenie Gminy, propagujących zdrowy styl życia,
- nawiązanie współpracy z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych poprzez kontrolę miejsc narażonych na działalność dealerów narkotykowych,
- organizowanie i finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkotykami dla nauczycieli, pedagogów, pracowników pomocy społecznej.

5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:

- udzielanie pomocy wynikającej z ustawy o pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia,
- udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem narkotykowym,
- integracja społeczna osób uzależnionych (po lub w trakcie terapii), motywacja do zachowania abstynencji oraz udziału w grupach wsparcia.

Program przewiduje osiągnięcie następujących rezultatów:

- a) objęcie jak największej ilości dzieci i młodzieży działaniami profilaktycznymi,

- b) wzmocnienie umiejętności i kompetencji rodziców w procesie wychowawczym,
- c) podwyższenie kompetencji pracowników służb zobowiązanych do pomocy osobom mającym problemy z uzależnieniami,
- d) dostarczenie informacji mieszkańcom na temat oferty pomocy,
- e) zapewnienie wsparcia specjalistycznego dla mieszkańców,
- f) organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy,
- g) wzmocnianie postaw abstynenckich sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu w rodzinie i społeczeństwie.

Realizacja gminnego programu przeciwdziałania narkomanii nie rozwiąże problemów uzależnień jednakże założeniem programu jest w jak największym stopniu ograniczenie zjawiska uzależnień i ich skutków.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii wprowadza konieczność przeznaczania części środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na realizację zadań własnych gminy, określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.